

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO**

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 478 90 00

F: 01 478 90 21

E: gp.mkgp@gov.si

www.mkgp.gov.si

**PROGRAM PODINTEVENCIJE
USPOSABLJANJE V ČEBELARSTVU ZA PROGRAMSKO LETO 2023**

v skladu z Uredbo o izvajanju intervencij v sektorju čebelarskih proizvodov
iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023-2027
(Uradni list RS, št. 17/23)

Ljubljana, marec 2023

KAZALO

1. Uvod	3
3. Način in dinamika izvedbe usposabljanj.....	4
4. Skupno trajanje usposabljanj.....	4
5. Število usposabljanj in območja, na katerih se izvedejo	4
6. Vsebina usposabljanj.....	4
7. Pogoji, ki jih morajo izpolnjevati izvajalci usposabljanj.....	4
8. Način izvajanja nadzora nad organizacijo ter izvedbo usposabljanj	6
9. Specifikacija upravičenih stroškov usposabljanj.....	6

1. Uvod

V Sloveniji se čebelarstvu posveča posebna pozornost, kar se zrcali v celostni podpori slovenskemu čebelarstvu. Od leta 2005 naprej se uspešno izvajajo triletni evropski programi ukrepov na področju čebelarstva, vzpostavljena je javna svetovalna služba v čebelarstvu, ki skrbi za ohranitev kranjske čebele, ozavešča pa tudi širšo javnosti o pomenu čebel, izvaja se rejski program za kranjsko čebelo za katerega je pristojna Priznana rejska organizacija za kranjsko čebelo, za zdravstveno varstvo čebel pa skrbi javna specialistična veterinarska služba.

V Sloveniji imamo več kot 11.000 čebelarjev, zato želimo preko programa usposabljanja na področju čebelarstva izboljšati usposobljenost čebelarjev.

Na podlagi Uredbe (EU) 2021/2116 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljevanju: ministrstvo) skupaj s strokovnimi institucijami pripravilo Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023 – 2027 (v nadaljevanju: strateški načrt), ki je bil potrjen z Izvedbenim sklepom Komisije C(2022) 7574 z dne 28.10.2022 o odobritvi strateškega načrta SKP za obdobje 2023–2027 za Slovenijo za podporo Unije. Uredba o izvajanju intervencij v sektorju čebelarskih proizvodov iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023 - 2027 (v nadaljevanju: Uredba) je izvedbeni akt strateškega načrta in predvideva naslednje intervencije: prenos znanja v čebelarstvu, podpora čebelarjem in čebelarskim društvom, vzreja čebeljih matic, raziskovalno delo na področju čebelarstva, promocija in raziskava trga sektorja čebelarstvo ter kakovost in varnost čebeljih pridelkov. Z intervencijo prenos znanja v čebelarstvu in tremi podintervencijami: **usposabljanje v čebelarstvu**, izobraževanje s področja zdravstvenega varstva čebel in vzdrževanje čebelnjakov za prenos znanja v čebelarstvu. V programskem obdobju 2023 – 2027 se vsebinsko in metodološko nadgrajuje ukrep iz predhodnega programskega obdobja z najnovejšimi spoznanji dobre čebelarske prakse ter primeri dobrih praks iz Slovenije in tujine. Nov vsebinski sklop bo namenjen krepitvi pedagoško andragoških kompetenc predavateljev.

Podintervencija usposabljanje v čebelarstvu podpira strokovne posvete, tečaje, seminarje, predavanja, delavnice, video predstavitve, prenos znanja čebelar - čebelarju, razvoj video vsebin za učenje, izmenjave, gostovanja in strokovne ekskurzije. Vsebinsko povzema dosedanje teme, ki so potrebne za doseganje primerne usposobljenosti čebelarjev, zlasti začetnikov ter ohranjanje in dopolnjevanje usposobljenosti. Hkrati pa se nabor možnih tem širi na vse tiste, ki niso zajete v programu javne svetovalne službe v čebelarstvu ter ga pušča odprtega za vse teme, ki bi se v prihodnje glede na najnovejši razvoj in zahteve v čebelarstvu izkazale za potrebne. Metodološko se podintervencija nadgrajuje v smislu, da omogoča izvajalcu izbiro različnih oblik in didaktičnih pristopov usposabljanja za posamezno temo, kakor bi se izkazalo za najbolj učinkovito in primerno v različnih okoliščinah, in sicer: strokovni posveti, tečajji, seminarji, predavanja, delavnice, video predstavitve, izmenjave med institucijami, gostovanja strokovnjakov iz različnih območij Slovenije in tujine, strokovne ekskurzije.

Nadaljevalo se bo usposabljanje začetnikov. Na tečajih za čebelarje začetnike se bodo čebelarji seznanili z osnovami čebelarjenja iz vsebinskih področjih, ki opredeljujejo čebelarjenje (biologija, tehnologija, paše, pridelki). Tečaj za čebelarje začetnike udeležencem nudi usposobljenost, da lahko začnejo čebelariti.

V okviru podintervencije usposabljanje v čebelarstvu se bodo čebelarji seznanili z zgodovino čebel in čebelarstva, razvojem čebelarstva, biologijo čebel in tehnološkim razvojem čebelarstva. Temelj uspešnega čebelarjenja je poznavanje in razumevanje biologije čebel in čebelje družine. Na tej osnovi se bodo čebelarji usposabljali kakšno oskrbo mora nuditi čebeljim družinam ter jo smotrno načrtuje in izvaja. Tudi vzreja čebeljih matic je eden od temeljev uspešnega čebelarjenja, saj čebelje družine potrebujejo mlade in vitalne matice, da se uspešno razvijajo. Čebelje paše (medičinske in manine) so bistvenega pomena za razvoj čebelje družine. V kolikor ima družina v naravi dovolj paše se lahko optimalno razvija. Čebelarji se bodo usposabljali katere so čebelje paše, kdaj se pojavljajo in kako jih prepoznajo ter kako jih lahko izboljšajo. Čebelarji se bodo usposabljali katere medene pijače je možno izdelati ter kako se jih izdelata, prav tako tudi, kako lahko čebelarstvo nadgradijo z dodatnimi izdelki in storitvami, čebelarski turizem, apiterapija, medena kulinarika.

2. Cilj podintervencije

Cilj podintervencije je:

- zagotavljati kakovostno in učinkovito strokovno usposabljanje za čebelarjenje.

Kazalnik podintervencije usposabljanja v čebelarstvu je:

- število pogodb.

3. Način in dinamika izvedbe usposabljanj

Podintervencija podpira strokovne posvete, tečaje, seminarje, predavanja, delavnice, video predstavitve, izmenjave med institucijami, gostovanja strokovnjakov, strokovne ekskurzije. S podintervencijo Usposabljanje v čebelarstvu bodo predstavljene teme, ki so potrebne za doseganje ustrezne usposobljenosti čebelarjev, zlasti začetnikov ter ohranjanje in dopolnjevanje usposobljenosti za čebelarjenje.

Podintervencija se izvaja v:

- programskem letu 2023 od podpisa pogodbe z izvajalcem do 31. julija 2023.

4. Skupno trajanje usposabljanj

Program usposabljanja na področju čebelarstva omogoča 500 ur usposabljanj in 175 ur za krepitev kompetenc, nadgradnjo znanja in kurikularno-izvedbena usklajevanja med predavatelji, do tri izvedbe strokovnih ekskurzij z obiski dobrih čebelarskih praks v Sloveniji ter za obiske tujih predavateljev

5. Število usposabljanj in območja, na katerih se izvedejo

Usposabljanja na področju čebelarstva se morajo izvajati na celotnem območju Republike Slovenije. V vsaki statistični regiji mora biti vsaj eno usposabljanje.

6. Vsebina usposabljanj

Usposabljanja na področju čebelarjenja se izvajajo po naslednjih vsebinskih sklopih:

1. tečaji za čebelarje začetnike,
2. ostali vsebinski sklopi predavanj:
 - zgodovina čebelarstva,
 - biologija in oskrba čebel,
 - vzreja matic,
 - čebelje paše,
 - podjetništvo in trženje
 - čebelarski turizem,
 - apiterapija,
 - medena kulinarika in
 - najnovejša spoznanja dobre čebelarske prakse ter primeri dobrih praks iz Slovenije in tujine.
3. gostovanje tujih predavateljev, ki bodo predstavili dobre prakse iz tujine;
4. predavanja za krepitev pedagoško – andragoških kompetenc predavateljev;
5. kurikularno - izvedbena usklajevanja med predavatelji;
6. izvedbo strokovnih ekskurzij z obiski dobrih čebelarskih praks.

7. Pogoji, ki jih morajo izpolnjevati izvajalci usposabljanj

Predavatelji usposabljanja morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- a) imajo najmanj tri leta izkušenj na področju čebelarjenja s petimi čebeljimi družinami, kar je razvidno iz registra čebeljakov ali so v zadnjih treh letih uspešno delovali na področju, ki je predmet usposabljanja kar uveljavljajo z dokazili (izjava delodajalca, NPK certifikat, diploma Čebelarski mojster) ali

- b) dosegajo najmanj tri vidne dosežke na področju drugega strokovnega dela usposabljanja, kot so:
- delovne izkušnje (najmanj 3 leta) oziroma izkušnje pri aplikaciji stroke na strokovnem področju,
 - objavljena vsaj dva strokovna članka s strokovnega področja,
 - zaključeno izobraževanje tretje bolonjske stopnje ali zaključeno podiplomsko izobraževanje po prejšnjih predpisih, usmerjeno v strokovno področje,
 - vodenje ali sodelovanje pri praktičnih projektih, sodelovanje v mednarodnih projektih ali drugo strokovno mednarodno sodelovanje s strokovnega področja,
 - pridobitev dokumentiranega patenta, priznanja za inovacijo, sodelovanje pri razvoju, izboljšavah ali posebni dosežki na strokovnem področju,
 - pridobljena posebna znanja in veščine s strokovnega področja in niso del študijskih programov, po katerih si je kandidat pridobil zahtevano izobrazbo.

Izvajalci usposabljanj morajo:

- pripraviti letni načrt usposabljanj,
- zagotoviti ustrezne tehnične in učne pripomočke za izvedbo usposabljanj,
- zagotoviti ustrezne prostore in opremo za teoretično in praktično izvedbo usposabljanja,
- izvesti najmanj eno usposabljanje v vsaki statistični regiji na programsko leto,
- udeležencem usposabljanj zagotoviti gradivo,
- izdati vsem udeležencem potrdilo o udeležbi na usposabljanju,
- pripraviti poročila po izvedbi pogodbenih del v skladu s pogodbenimi roki in jih objaviti na spletni strani izvajalca, da bodo na ta način dostopna širši javnosti oz. vsem zainteresiranim.

Minimalno število udeležencev za izvedbo usposabljanja je 5 oseb.

V prijavi na javno naročilo mora izvajalec naročniku predstaviti letni plan izvedbe usposabljanj z naslovi predavanj, lokacijami in predvidenimi termini usposabljanj.

V prijavi na javno naročilo mora izvajalec naročniku predstaviti letni plan izvedbe predavanja za krepitev pedagoško – andragoških kompetenc predavateljev, letni plan kurikularno - izvedbenih usklajevanj med predavatelji in plan strokovnih ekskurzij z obiski dobrih čebelarških praks.

Usposabljanja na področju čebelarjenja so namenjena pridobivanju ali izpopolnjevanju znanj na področju čebelarstva in se jih lahko udeleži tudi zainteresirana javnost.

Po zaključenem usposabljanju morajo udeleženci izpolniti anketne vprašalnike. Izvajalec mora naredi analizo anketnih vprašalnikov, katero priloži k poročilu in video vsebine objaviti na spletni strani izvajalca. Enako velja za izvedbo predavanja za krepitev pedagoško – andragoških kompetenc predavateljev, za izvedbo kurikularno - izvedbenih usklajevanj med predavatelji in za izvedbo strokovnih ekskurzij z obiski dobrih čebelarških praks. Anketne vprašalnike mora izvajalec hraniti še pet let po zadnjem izplačilu.

Izvajalec usposabljanja mora voditi podatke o opravljenih usposabljanjih, o izvedenih predavanjih za krepitev pedagoško – andragoških kompetenc predavateljev, o izvedenih kurikularno - izvedbenih usklajevanjih med predavatelji in o izvedenih strokovnih ekskurzijah: kraj, datum, naslov izvajanja, seznam udeležencev (ime in priimek, datum rojstva in naslov stalnega prebivališča), lista prisotnosti s podpisi in imena predavateljev.

Teme usposabljanj, v okviru tega programa, se ne smejo financirati iz drugih virov proračuna Republike Slovenije in Evropske unije.

8. Način izvajanja nadzora nad organizacijo ter izvedbo usposabljanj

Nadzor nad izvajanjem programa podintervencije usposabljanje v čebelarstvu za programsko leto 2023 v skladu z 98. členom Uredbe izvaja Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (v nadaljevanju: agencije). Predstavniki ministrstva, Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin in agencije se lahko nenapovedano udeležijo katerega koli usposabljanja v okviru tega programa, zato mora izvajalec programa vsakokrat povabiti na usposabljanje s programom poslati tudi ministrstvu in agenciji.

9. Specifikacija upravičenih stroškov usposabljanj

Upravičeni stroški izvedbe usposabljanj v čebelarstvu so stroški dela in materialni stroški:

- priprava in izvedba usposabljanj v čebelarstvu - teoretični in praktični del;
- usposabljanja za krepitev pedagoško-andragoških kompetenc, nadgradnja znanja s prenosom najnovejših spoznanj dobre čebelarske prakse in kurikularno-izvedbena usklajevanja med predavatelji;
- gradivo potrebno za usposabljanje, fotokopije, didaktični pripomočki, izdaja potrdil;
- priprava video posnetkov za namen usposabljanj;
- stroški izvedbe strokovnih ekskurzij (samo organizacija in vodenje), honorarji in prevozni stroški gostujočih predavateljev, tudi iz tujine;
- stroški dela za kader, ki izvaja administrativno-tehnične naloge.